บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการสอนเสริมจากเพื่อนระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียน โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

"นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนเสริมจากเพื่อนต่างระดับชั้นเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมจากเพื่อนระดับชั้นเดียวกัน"

ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ตารางที่ 10) ผลการวิจัยพบว่าการสอนโดยกลุ่มเพื่อนระดับชั้นเดียวกันและเพื่อนต่างระดับชั้นเรียนต่างก็ช่วยให้ผู้ที่ได้รับการสอนเสริมมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากัน (ตารางที่ 10) ผลที่พบครั้งนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การจับคู่ระหว่างนักเรียนผู้สอนกับผู้เรียนทั้งระดับชั้นเดียวกัน และต่างระดับชั้นเรียน ผู้วิจัยกำหนดให้จับคู่กันตามความสมัครใจทั้ง 2 กลุ่ม แต่พบว่า มีข้อแตกต่างคือ การจับคู่ระหว่างนักเรียนผู้สอนกับผู้เรียนในระดับชั้นเดียวกัน นักเรียนทั้ง 2 ฝ่าย รู้จักกันอย่างดีทั้งความสามารถทางวิชาการและอุปนิสัยใจคอ ในขณะที่นักเรียนผู้เรียนและนักเรียนผู้สอนต่างระดับชั้นเรียน ถึงแม้จะเลือกจับคู่กันตามความสมัครใจแต่ก็ไม่รู้จักลักษณะนิสัย ไม่มีความคุ้นเคยกันเป็นพื้นฐานด้วยเหตุนี้ช่วงแรกของการเรียนการสอน พบว่า การสอนในกลุ่มเพื่อนต่างระดับชั้นเรียนบรรยากาศในการเรียนการสอนไม่มีความเป็นกันเองเท่าที่ควร เป็นผลกระทบต่อผลการเรียนโดยตรง เพราะการเรียนการสอนในระดับชั้นเดียวกันนักเรียนมีความคุ้นเคยกันกล้าซักถามปัญหากันอย่างสนิทสนม

2. ข้อแตกต่างที่พบอีกประการหนึ่งคือ ในช่วงครึ่งหลังการเรียนการสอนเป็นช่วงใกล้สอบวัดผลกลางภาคเรียนนักเรียนผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีภาระหน้าที่ทางการเรียนส่วนตัวเพิ่มมากขึ้น มีเวลาในการเตรียมตัวสอนน้อยลงทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนไม่น่าสนใจเท่าที่ควรแต่การเรียนการสอนในกลุ่มเพื่อนระดับชั้นเดียวกันยังคงดำเนินไปด้วยดี เพราะนักเรียนผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแรงจูงใจที่จะเตรียมบทเรียน ในการสอน เป็นการทบทวนเพื่อเตรียมตัวสอบด้วย

3. สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ ก่อนที่จะให้นักเรียนทั้ง 2 ระดับ ช่วยสอนให้เพื่อนนั้น ผู้วิจัยจะนัดพบนักเรียนผู้สอนทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนโดยให้โอกาสซักถามปัญหาต่าง ๆ ตามความต้องการ ซึ่งพบว่านักเรียนผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะถามปัญหาที่ไม่เข้าใจเกี่ยวกับ คำศัพท์ สำนวน และความหมายของบางประโยคมากกว่านักเรียนผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเข้าใจศัพท์ สำนวนต่างๆ เป็นอย่างดี เพราะมีประสบการณ์ในการอ่านมากกว่า แต่หลังจากการพบผู้วิจัยแล้ว นักเรียนผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถเข้าใจเนื้อหาที่จะสอนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการทำแบบฝึกหัดไม่แตกต่างจากนักเรียนผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และจากการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้วิจัย กับนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและยอมรับความสามารถของผู้ที่สอนตนเป็นอย่างดี เพราะเมื่อถามปัญหานักเรียนผู้สอนทั้ง 2 ระดับ สามารถอธิบาย และตอบคำถามให้เข้าใจได้อย่างน่าพอใจ จะเห็นได้ว่า นักเรียนผู้สอนทั้ง 2 ระดับ มีความสามารถในเนื้อหาที่จะสอนเท่าเทียมกัน และได้รับการยอมรับจากผู้เรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมระดับชั้นเดียวกัน และต่างระดับชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

เหตุผลดังกล่าว เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ที่ผู้วิจัยรวบรวมได้จากการอภิปรายร่วมกับนักเรียนผู้สอน และผู้เรียนกับผู้วิจัย และจากการสังเกตของผู้วิจัยเอง

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า การสอนโดยกลุ่มเพื่อนทั้งระดับชั้นเดียวกับ และต่างระดับชั้นเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุม (ตารางที่ 10) ผลที่พบครั้งนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การจัดให้เพื่อนช่วยสอนทั้งระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยนั้น ทำให้สมาชิกในแต่ละกลุ่ม มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยเหลือกันได้อย่างเต็มที่ ความสัมพันธ์อันดีภายในกลุ่มจะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะด้านต่าง ๆ มากขึ้น เพราะไม่มีความอายที่จะแสดงออกและถามคำถามต่าง ๆ ทำให้เกิดแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความกังวลในเรื่องข้อบกพร่องของตนเมื่อประกอบกิจกรรมทางภาษาจากการสนทนากับเพื่อนในวัยเดียวกัน อาจทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้น เพราะสื่อสารด้วยภาษาระดับเดียวกันเห็นอกเห็นใจกัน และมีปัญหาในการ

เรียนที่คล้ายคลึงกัน เมื่อนักเรียนกล้าซักถามปัญหาก็เกิดความมั่นใจว่าตนเองจะเข้าใจในบทเรียนได้อย่างแน่นอน ทำให้เกิดกำลังใจที่จะเรียนมากขึ้นอันจะนำมาสู่ทัศนคติที่ดีในการเรียน (Sivasaliam, 1973)

2. การจัดให้เพื่อนช่วยสอนทั้งระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการจัดรูปแบบการเรียนภาษาที่เน้นการรับ (Acquisition) เป็นสิ่งสำคัญ ในกระบวนการเรียนการสอนทั้งผู้สอนและผู้เรียน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันต่างจากการเรียนในห้องเรียนที่มีนักเรียนเป็นจำนวนมาก ครูอาจให้ความสนใจและดูแลนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง นักเรียนแต่ละคนไม่มีโอกาสแสดงความสามารถของตนอย่างชัดเจน ซึ่งต่างจากการเรียนโดยมีเพื่อนช่วยสอนที่แบ่งเป็นกลุ่มย่อย นักเรียนผู้สอนสามารถส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนได้อย่างทั่วถึง โดยสภาพการเรียนการสอนเน้นความเข้าใจความหมาย และความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้ภาษาของแครชแชน และเทอเรล (Krashen and Terrell, 1983) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวโดยเน้นความหมายและความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งจะต้องเข้าใจสิ่งที่จะรับเป็นพื้นฐาน และพยายามลดตัวสกัดกั้นต่าง ๆ เพื่อให้รับได้ง่ายขึ้นโดยการใช้วัสดุอุปกรณ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ได้ตามที่ผู้สอนคาดหวังในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง โดยเฉพาะการให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบความรู้ที่ได้เรียนไปในแต่ละช่วงพร้อมกับการให้ผลย้อนกลับ (Feed back) ทันทีทันใด ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น และความสำเร็จในการทำแบบฝึกหัดย่อย ๆ ก็น่าจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะทำงานให้ดียิ่งขึ้น (Klein and Schuler, 1974, Citing Gibson)

3. ในกระบวนการเรียนการสอนเสริมมีเทคนิคที่ผู้วิจัยฝึกให้กับนักเรียนผู้สอนใช้ในการสอนครั้งนี้ คือ การเสริมแรง เช่น การแสดงการยอมรับทางสีหน้า การให้ความสนใจ คำชมเชย การให้กำลังใจ เพราะโดยปกติแล้วการเรียนในห้องเรียนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีโอกาสน้อยมากที่จะได้รับคำชมเชยจากครู เนื่องจากมีนักเรียนเป็นจำนวนมาก จึงไม่ค่อยมีโอกาสที่จะได้ตอบคำถาม หรือแสดงความสามารถที่มีอยู่เพราะต้องใช้เวลาคิดหรือตัดสินใจก่อนแสดงออก ในขณะที่นักเรียนที่มีความสามารถสูง หรือปานกลาง ตัดสินใจในการแสดงออกได้รวดเร็วกว่า แต่ถ้าจัดการเรียนเป็นกลุ่มย่อยโดยนักเรียนภายในกลุ่มมีความสามารถต่ำและไม่แตกต่างกัน จะทำให้นักเรียนแต่ละคนภายในกลุ่มมีโอกาสได้รับการเสริมแรงอย่างเท่า

เทียมกัน จะทำให้เกิดกำลังใจเห็นคุณค่าในตนเอง และมีกำลังใจที่จะค้นคว้าหาความรู้ต่อไป ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของโทวาโต และบูเชอร์ (Trovato and Bucher, 1980) ที่ศึกษาผลของการสอนโดยกลุ่มเพื่อน และการสอนโดยกลุ่มเพื่อนร่วมกับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านของนักเรียนเกรด 2-4 ผลปรากฏว่า การสอนโดยกลุ่มเพื่อนทั้งแบบมีการเสริมแรง และไม่มีการเสริมแรงสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนได้ แต่นักเรียนกลุ่มที่มีการสอนโดยกลุ่มเพื่อนร่วมกับการเสริมแรงมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่มีการสอนโดยกลุ่มเพื่อนแต่ไม่มีการเสริมแรง และจากงานวิจัยของสุดา เหลี่ยววิริยะกิจ (2528) ที่ศึกษาผลของการสอนโดยกลุ่มเพื่อน ร่วมกับการวางเงื่อนไขการเสริมแรงเป็นกลุ่มที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีการสอนโดยกลุ่มเพื่อนร่วมกับการวางเงื่อนไขการเสริมแรงเป็นกลุ่มจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีการสอนโดยกลุ่มเพื่อนเพียงอย่างเดียว

จากเหตุผลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การให้เพื่อนช่วยสอนทั้งระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนเสริม คือกลุ่มควบคุม (ตารางที่ 10) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผู้วิจัยกำหนดให้อ่านเอง โดยใช้เวลา 7 สัปดาห์เท่ากลุ่มทดลองพร้อมทั้งนัดพบนักเรียนในกลุ่มควบคุม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน การทำแบบฝึกหัดทุกวันศุกร์ของแต่ละสัปดาห์ สัปดาห์ละ 50 นาที จะเห็นได้ว่านักเรียนแต่ละคนต้องรับผิดชอบตัวเอง ไม่มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม วิธีการดังกล่าวแตกต่างจากการให้เพื่อนช่วยสอนทั้งระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียนอย่างเด่นชัด นักเรียนในกลุ่มนี้ไม่มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ไม่ได้รับการเสริมแรง เมื่ออ่านไม่เข้าใจหรือมีปัญหาทางวิชาการไม่สามารถหาคำตอบจากเพื่อนๆ ได้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ขาดแรงจูงใจที่จะทำแบบฝึกหัดหรืออ่านบทต่อไป แสดงให้เห็นว่าหลักการต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้เพื่อนช่วยสอนสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนได้ จะเห็นได้จากผลการวิจัยของคลอสเตอร์แมน (Allen, 1976 citing Klosterman) และเชฟเวอร์ และนึน (Shaver and Nuhn, 1971) ที่ทำการวิจัยและพบว่านักเรียนเกรด 4 ที่ได้รับการสอนเสริมจากเพื่อนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนจากเพื่อน และเชฟเวอร์และนึน พบว่าการให้นักเรียนสอนกันเองมีประสิทธิภาพในการเพิ่มคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองในการนำแบบทดสอบการอ่านและการเขียน และจากงานวิจัยของเพ็ญสุข ภู่ตระกูล (2528) ที่ทำการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบ

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยตนเอง

จากผลการวิจัย และเหตุผลต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วแสดงให้เห็นว่าการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนทั้งระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียนสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ แต่การให้เพื่อนช่วยสอนทั้งระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียนให้ผลไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย